

Starcke: Jeg ønsker at understrege, at naar den højtærede Minister sagde, at hans Bestræbelser gaar ud paa at stille de to Parter, det her drejer sig om, paa lige Pod, er det noget, som man i høj Grad maa anerkende. Der er heller ikke fra nogen Side søgt at vise den mindste Uvillie mod Bankernes Virksomhed eller forsøgt paa at stille dem ulige i Forhold til Sparekasserne, men den faktiske Følge af den Stille de to Parter lige paa den Maade, som Lovforslaget gør, vil være den, at i Løbet af nogle faa Aar vil den ene af Parterne være slaaet ihjel og den anden derimod have suget alt Pengeblodet til sig. Bankerne vil paa Grund af de videre Forhold, de arbejder under, og de videre Anvendelser, de har, kunne drage til sig de Indskud, som i det væsentlige Sparekasserne nu modtager, og hvormed de opfylder den Funktion, vi ikke kan undvære, den nemlig, som støtter dem, der vil søge fast Ejendom omsat til flydende Kapital, det vil med andre Ord sige Landbrugs- og Byggerivirksomhed. Jeg synes, at man ikke kan komme bort fra de Erfaringer, som vi gør netop i Øjeblikket om den uhyre Betydning, det har for hele Samfundet, at Realkrediten lider Skade, og det er for dens Skyld, Sparekasserne fungerer. Ved denne Lov stiller man de to Parter lige i enhver Henseende undtagen i Publikums Bevidsthed, fordi der til denne Ligestilling hører det, at man opretholder den Væsensforskel, der er, og som Ministeren har anerkendt, at jeg rigtigt havde angivet, og den er ikke til Stede i Publikums Bevidsthed. Folk forveksler Sparekassebøger og Bankbøger, og derfor vil efterhaanden Strømmen af Penge gaa bort fra dem, som ernærer vor Realkredit, og over til dem, som ernærer vor kommercielle Kredit, og det er et Led i Udviklingen af vort Samfund mere og mere hen i industriel Retning i Stedet for den sunde Udvikling, man skulde bevare med Grundlaget i Landbruget og Byggerivirksomheden og Toppen i Industrien. Det vil blive Følgen af at stille disse Institutioner lige, som det hedder, at i Løbet af kort Tid vil den ene af Parterne være død.

Handelsministeren (Hassing Jørgensen): Til det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) vil jeg sige, at jeg selvfølgelig ikke har noget imod at drage Nytte af de Erfaringer, man kan gøre i Udlandet under de nuværende Forhold saavel som under alle andre Forhold. Sagen er jo, at man til

Stadighed gør Erfaringer i Udlandet, og jeg ved ikke, paa hvilket Tidspunkt man skulde anse disse Erfaringer for afsluttede. Jeg tror, det er meget rigtigere at bygge paa den Erfaring, man har tilegnet sig, og efterhaanden tage Hensyn til de nye Erfaringer, man gør. Men langt mere end paa de Erfaringer, man gør i Udlandet, lægger jeg Vægt paa dem, man gør i Indlandet.

Det drejer sig her om to Arter af Pengeinstitutioner, der har deres bestemte nationale Karakter, der findes neppe i noget andet Land Pengeinstitutioner, som svarer nøje til det, vi har her i Landet. Jeg skal for Eksempel gøre opmærksom paa, at den Form for Sparekasser, vi har, saa godt som ikke kendes andetsteds. Vore Sparekasser indtager et langt mere fremskredent Standpunkt end Sparekasser noget andet Sted. Det vil være ærede Medlemmer bekendt, at man baade i Frankrig og England f. Eks., hvor man har Statssparekassesystemet, i Virkeligheden har gjort dette System fuldkommen ubrugeligt i den Henseende, som dette Ting lægger Vægt paa. De tjener overhovedet ikke til Udlaansvirksomhed. Naar en Mand har naaet et vist Beløb paa Kontrabogen, kan han ikke indsætte mere, saa skal der for Resten tvangsmæssigt indkøbes Værdipapirer til hans Disposition. Pengene forvaltes udelukkende ved Hjælp af Statsmaskineriet og udlaanes ikke. Vi har i dette Land en Form for Pengeinstitutioner, som jeg tror passer meget nøje til vore nationale Forhold. Jeg gentager, at jeg lægger mere Vægt paa at være nøje inde i disse Institutioners Vilkaar og deres Arbejdsmaade end i nok saa store Værker fra Udlandet om udenlandske Pengeinstitutioner, hvis Forhold ikke kan overføres paa vore Forhold. Noget tilsvarende er Tilfældet for Bankernes Vedkommende. Overalt i Udlandet har vi været Vidne til den Udvikling, at de store Pengeinstitutioner sluger de smaa, saa at man i de store Lande i det hele kun har forholdsvis faa Pengeinstitutioner. Vi har her i Landet vor ejendommelige Form, Provinsbankerne, som vi søger at understøtte og selvstændiggøre og værne mod at opsluges af de store Banker, vi lægger Vægt derpaa, thi det stemmer nøje med vort Behov. Jeg afviser ikke de Erfaringer, man gør i Udlandet, kun synes jeg, at denne Sags Behandling ikke netop kræver, at vi tager Hensyn til de Erfaringer, man gør med Hensyn til de seddeludstedende Banker i andre Lande, og der-